

2301130403050002
EXAMINATION OCTOBER 2024
MASTER OF ARTS (SANSKRIT)(THIRD SEMESTER)
PURAN & ITIHAS (HISTORY)

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book
 - a. Name of the Examination : MASTER OF ARTS (SANSKRIT)(THIRD SEMESTER)
 - b. Name of the Subject : PURAN & ITIHAS (HISTORY)
 - c. Subject Code No : 2301130403050002
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે પાંચ)

10

- 1) અર્થશાસ્ત્રના પ્રારંભમાં યાણક્યએ કોને કોને નમસ્કાર કર્યા છે?
- 2) યાણક્ય અર્થશાસ્ત્ર શબ્દને કેવી રીતે સમજાવે છે?
- 3) પુરુષાર્થો તથા આશ્રમ વ્યવસ્થાના નામ જણાવો.
- 4) ભયોપધા એટલે શું?
- 5) કોના શ્રવણથી પ્રજ્ઞા જન્મે છે? પ્રજ્ઞાથી શું પ્રાપ્ત થાય છે?
- 6) લુબ્ધવર્ગ કોને કહેવાય છે?
- 7) રાજાના વ્યવહારની વિધિઓ કેટલા પ્રકારની છે? કઈ કઈ ?

Q.2 (અ) નીચેના વિધાનો સમજાવો. (ગમે તે બે)

8

1. આન્વીક્ષિકીત્રયી વાર્તા દણ્ડનીતિશ્ચેતી વિદ્યા ।
2. અર્થ એવ પ્રધાન ઇતિ કૌટિલ્યઃ । અર્થમૂલૌ હિ ધર્મકામવિતિ ।
3. સહાધ્યાયિનોડમાત્યાન્ કુર્વીત દૃષ્ટશૌચસામર્થ્યત્વાદિતિ ભારદ્વાજઃ ।
4. પ્રત્યક્ષપરોક્ષાનુમેયા હિ રાજવૃત્તિઃ । સ્વયં દૃષ્ટં પ્રત્યક્ષં, પરોપદિષ્ટં પરોક્ષં, કર્મસુ કૃતનાકૃતાવક્ષમાણમનુમેયમ્ ।

5

(બ) નીચેનું વિધાન સમજાવો. (ગમે તે એક)

1. યે બન્ધુષુ નિઃસ્નેહાઃ ક્રુરાશ્ચાલસાશ્ચ તે રસદાઃ ।

2. मत्स्यन्यायाभीभूताः प्रजा मनुं वैवस्वतं राजानं चक्रिरे ।

Q.3 मंत्री परिषद् अंगे आचार्य कौटिल्यना विचारोनी विगते यर्या करो. **13**

अथवा

अर्थशास्त्रना मूल आधार ग्रंथो अने कौटिल्यना पूर्व आचार्योना प्रदान विशे यर्या करो. **13**

Q.4 गमे ते वे टूंकनोध लप्पो. **14**

1. कौटिल्यनुं ज्वन
2. विधासमुद्देश
3. पुरोहितनी निमणुंक
4. गूढपुरुषप्रणिधिः ।
